

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-11-30

Diarienummer N161-2663/23

Handläggare

Gisela Askne

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: gisela.askne@funktionsstod.goteborg.se

Bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet 2024

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd godkänner att av den totala budgetramen på 38,5 miljoner avsätta 900 000 kronor till utvecklingsbidrag.
2. Nämnden för funktionsstöd beviljar 37,6 miljoner kronor i verksamhetsbidrag för 2024 till 61 av civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet, i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1a-1d.
3. Nämnden för funktionsstöd avslår ansökan från två av civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet, i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1a-1d.
4. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Nämndens bidrag till civilsamhällets organisationer syftar till att stärka deras utvecklingen och verksamhet. Nämnden fördelar två former av bidrag, nämligen verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag. Verksamhetsbidraget är ett ekonomiskt stöd till driften av organisationernas grundläggande verksamhet. Utvecklingsbidraget är en möjlighet för nämnden att fördela tillfälliga medel.

Den 29 november 2023 § 231 beslutade nämnden att revidera anvisningen för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet. Revideringen innebär ett tillägg om att nämnden för funktionsstöd årligen räknar upp budgetramen för verksamhetsbidragen och utvecklingsbidrag med prisindex för kommunal verksamhet. För år 2024 är index 4,1 procent vilket innebär en ökning av budgetramen för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag från 37 miljoner kronor till 38,5 miljoner kronor. Förvaltningen föreslår att 900 000 kronor av dessa avsätts till utvecklingsbidrag.

Inför 2024 har förvaltningen tagit emot 67 ansökningar om verksamhetsbidrag i en omfattning av knappt 54 miljoner kronor. Handläggning av ansökningarna har skett i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället samt nämnden för funktionsstöds anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet.

37,6 miljoner kronor bör fördelas till 61 av civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet i enlighet med bilaga 1a-1d. Ansökan från två organisationer bör avslås.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För flertalet av civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet har bidraget från nämnden för funktionsstöd en avgörande betydelse för deras verksamhet. För de organisationer som har andra finansieringsmöjligheter och därmed större möjlighet till egen finansiering är bidraget ett viktigt tillskott.

Den 9 november 2023 antog kommunfullmäktige budget för 2024. Av budgethandlingen framgår att nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att årligen indexera upp bidragen till funktionsrättsrörelsen med prisindex för kommunal verksamhet. Utifrån uppdraget i budget föreslog förvaltningen att anvisningen reviderades i form av en komplettering om att årligen räkna upp budgetramen för verksamhetsbidragenbidrag och utvecklingsbidrag med prisindex för kommunal verksamhet. Den 29 november 2023 beslutade nämnden att revidera anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet enligt förvaltningens förslag.

För år 2024 är index 4,1 procent vilket innebär en ökning av budgetramen för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag från 37 miljoner kronor till 38,5 miljoner kronor. Förvaltningen föreslår att 900 000 kronor av dessa avsätts till utvecklingsbidrag, vilket medför en summa på 37,6 miljoner kronor att fördela i verksamhetsbidrag för 2024.

Inför 2024 har förvaltningen tagit emot 67 ansökningar om verksamhetsbidrag i en omfattning av knappt 54 miljoner kronor.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning¹ förtydligar vad som förväntas av stadens nämnder och styrelser för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga utan diskriminering, på lika villkor som andra. Genom att lämna bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet ökar stadens möjlighet att uppnå målen i programmet gällande bland annat rätten till en meningsfull fritid och rätten till demokratisk delaktighet.

Enligt överenskommelsen² om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer är visionen att Göteborg ska vara en stad där invånarna engagerar sig och där engagemanget tas tillvara. Överenskommelsens mål är att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskap i Göteborg. Detta ska ske genom att bland annat synliggöra och stärka civilsamhällets organisationer som självständiga och oberoende i rollen som opinionsbildare och som röstbärare för marginaliserade, utsatta och åsidosatta grupper samt att utveckla möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom välfärdsutvecklingen.

¹ [Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026 \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/om-goteborg/stadsprogram/program-for-full-delaktighet-for-personer-med-funktionsnedsattning-2021-2026)

² [Överenskommelse-om-samverkan tillgänglighetsanpassad.pdf \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/om-goteborg/stadsprogram/program-for-full-delaktighet-for-personer-med-funktionsnedsattning-2021-2026)

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället anger att civilsamhällets organisationer kan tillföra brukar- och medlemsperspektiv, såväl som socialt entreprenörskap, kompetens och engagemang i sakfrågor. En förbättrad samverkan mellan staden och civilsamhällets organisationer stärker den demokratiska processen och bidrar till ökad delaktighet och utveckling av ett hållbart samhälle.

I nämnden för funktionsstöds arbete med bidrag till civilsamhällets organisationer är strävan att bidra till att uppnå de övergripande mål och principer som formulerats i överenskommelsen om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer. Nämndens för funktionsstöds bidrag syftar till att stärka utvecklingen av civilsamhällets organisationer och deras verksamhet. Det innebär intressepolitiskt- och opinionsbildande arbete samt medlemvårdande verksamhet. Civilsamhällets organisationer utgör viktiga aktörer i samhällsutvecklingen. Organisationernas verksamhet ska stärka, komplettera eller utgöra ett alternativ till stadens verksamhet för människor med funktionsnedsättning och deras anhöriga.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp

Information i ärendet ges till förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 13 december 2023.

Rådet för funktionsstödsfrågor

Rådet för funktionsstödsfrågor har fått information om revidering av anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet den 23 november 2023.

Revideringen innebär att budgetramen för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag årligen räknas upp med prisindex för kommunal verksamhet.

Bilagor

- 1a. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2024 samt beslutsunderlag för respektive organisation A-E
- 1b. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2024 samt beslutsunderlag för respektive organisation F-H
- 1c. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2024 samt beslutsunderlag för respektive organisation I-R
- 1d. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2024 samt beslutsunderlag för respektive organisation S-Å
2. Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället
3. Nämnden för funktionsstöds anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet, reviderad 2023-11-29

Ärendet

Nämnden ska ta ställning till förvaltningens förslag till fördelning av verksamhetsbidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet 2024 samt förslag till avsatta medel för utvecklingsbidrag.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2012, efter dialog med civilsamhället, om en överenskommelse om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer. Drygt 100 organisationer har undertecknat överenskommelsen. Överenskommelsens mål är att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskap i Göteborg. Detta ska ske genom att skapa tydliga förutsättningar och strukturer för dialog och samverkan mellan parterna, att synliggöra och stärka civilsamhällets organisationer som självständiga och oberoende i rollen som opinionsbildare och som röstbärare för marginaliserade, utsatta och åsidosatta grupper samt genom att utveckla möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom välfärdsutvecklingen.

Kommunfullmäktige beslutade den 12 september 2019 § 33 om Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Riktlinjen gäller tills vidare för alla nämnder och styrelser inom Göteborgs Stad vid fördelning av bidrag till föreningar.

Nämnden för funktionsstöd beslutade den 15 juni 2022 § 146 om revidering av nämndens anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet. Anvisningen kompletterar Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Anvisningen utgör styrdokument för handläggning av ansökningar gällande verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag inom förvaltningen för funktionsstöd.

Nämnden för funktionsstöds bidrag

Enligt reglementet för nämnden för funktionsstöd ansvarar nämnden för handläggning av föreningsbidrag inom verksamhetsområdet, i de fall ansvaret inte ligger på annan nämnd.

Nämnden för funktionsstöd ger enligt nämndens anvisning stöd till organisationer inom funktionshinderområdet som arbetar för att stärka mer jämlika levnadsvillkor i samhället genom förebyggande eller främjande verksamhet, bedriver intressepolitiskt och opinionsbildande arbete samt sprider kunskap för att förbättra för sina respektive målgrupper, bedriver medlemvårdande verksamhet eller vars verksamhet innebär stöd till anhöriga till personer med funktionsnedsättningar.

Inom ramen för begreppet, organisationer inom funktionshinderområdet, inkluderas de organisationer som tidigare benämndes patientföreningar.

Verksamhetsbidrag

Nämnden för funktionsstöd fördelar verksamhetsbidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet. Verksamhetsbidraget är ett ekonomiskt stöd till driften av organisationernas grundläggande verksamhet och bidraget ska ges med hänsyn till att underlätta kontinuitet och långsiktighet i organisationernas planering. Organisationer har möjlighet att ansöka om verksamhetsbidrag en gång om året.

Utvecklingsbidrag

Nämnden för funktionsstöd har möjlighet att fördela tillfälliga medel. Utvecklingsbidrag kan fördelas kopplat till olika sakfrågor och områden som är politiskt prioriterade. Förvaltningen kan utifrån prioriterade områden ta initiativ till utlysning av utvecklingsbidrag för särskilda satsningar. Utvecklingsbidrag kan även beviljas till organisationer inom funktionshinderområdet utifrån de behov som de själva identifierat, exempelvis för oförutsedda händelser, nya projekt eller satsningar kring lärande, organisering och samverkan. Organisationer har möjlighet att ansöka om utvecklingsbidrag när som helst under året.

Utllysning av verksamhetsbidrag för 2024

Verksamhetsbidrag beviljas en gång per år och är ett ekonomiskt stöd till driften av organisationernas grundläggande verksamhet. Förvaltningen har tagit emot 67 ansökningar om bidrag i en sammanlagd omfattning av knappt 54 miljoner kronor, vilket är en ökning av beloppet med 20 procent sedan föregående år.

Förvaltningens bedömning

Ekonomiska förutsättningar

Utifrån uppdrag i kommunfullmäktiges budget för 2024 har nämndens anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet reviderats. Revideringen innebär ett tillägg om att nämnden för funktionsstöd årligen räknar upp budgetramen för verksamhetsbidragen och utvecklingsbidrag med prisindex för kommunal verksamhet. För 2024 är index 4,1 procent vilket innebär en ökning av budgetramen för verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag från 37 miljoner kronor till 38,5 miljoner kronor. Av de 38,5 miljoner kronorna föreslår förvaltningen att avsätta 900 000 kronor till utvecklingsbidrag. Utvecklingsbidraget möjliggör ansökningar gällande exempelvis bidrag till nya föreningar, oförutsedda händelser, nya projekt eller satsningar samt extra utlysningar

Beslut om att avsätta 900 000 kronor till utvecklingsbidrag medför en summa på 37,6 miljoner kronor att fördela i verksamhetsbidrag för 2024. Förslag till fördelning av bidrag framgår av tjänsteutlåtandets bilaga 1a-1d.

Handläggning av ansökningar

Respektive ansökan är handlagd utifrån de grundläggande kriterierna som definieras i den av kommunfullmäktige beslutade riktlinjen för föreningsbidrag till civilsamhället (tjänsteutlåtandets bilaga 2) samt de förvaltningsspecifika kriterierna i nämnden för funktionsstöds anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer (tjänsteutlåtandets bilaga 3).

Formell och kvalitativ granskning

Ansökningarna har granskats formellt och kvalitativt.

Formell granskning

Ansvarig handläggare har kontrollerat att ansökan är komplett med efterfrågade handlingar samt att organisationen har intygat att de uppfyller demokrativillkoret.

Kvalitativ granskning

Ansvarig handläggare har granskat ansökan inklusive verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse för föregående år, verksamhetsplan, årsmötesprotokoll och

konstituerande protokoll för innevarande år samt förslag till verksamhetsplan och budget för nästkommande år.

Ansvarig handläggare har säkerställt att de generella och de förvaltningsspecifika kriterierna uppfylls samt att organisationen följer sina egna stadgar.

Förslag till beslut gällande fördelning av verksamhetsbidrag

Den sammantagna bedömningen per organisation utgår från nämndens anvisning för bidrag till civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet samt budgetram för 2023 uppräknad med prisindex för kommunal verksamhet, 4,1 procent. Vid fördelningen av avsatta medel för verksamhetsbidrag har förvaltningen gjort en helhetsbedömning av samtliga ansökningar.

Förvaltningens förslag till höjning, sänkning samt oförändrat bidrag grundar sig i föreningarnas respektive ekonomi, utfall och verksamhet. I förvaltningens helhetsbedömning görs också en jämförelse mellan organisationer med liknande uppbyggnad och historia.

Av de 67 ansökningarna har två återtagits, två har slagits samman med annan ansökan samt två föreslås avslås vilket innebär 61 kvarstående organisationer som föreslås beviljas bidrag. Av de 61 organisationerna föreslås 21 beviljas det bidrag de ansökt om.

De resterande 40 organisationerna föreslås beviljas ett lägre bidrag än de ansökt om. En av dessa föreningar beviljas bidrag för första gången och en förening söker igen efter att inte sökt bidrag för 2023. Jämfört med verksamhetsbidrag för 2023 föreslås en organisation få sänkt bidrag med hänvisning till att de bedöms kunna bedriva planerad verksamhet med ett något minskat bidrag. 23 organisationer föreslås beviljats ett högre bidrag än 2023. Övriga 14 organisationer föreslås beviljas bidrag i samma omfattning som föregående år då bedöms ha ekonomiska förutsättningar att kunna driva sin verksamhet med samma bidrag som föregående år.

Information av ett urval av ansökningar

Ansökningar från organisationer som tidigare inte beviljats bidrag från nämnden

Nedanstående föreningar föreslås beviljas bidrag för 2024 och har tidigare inte beviljats bidrag inom funktionshinderområdet.

Suicide Zero har som målsättning att öka kunskapen om självmord och hur det drabbar enskilda människor, familjer och samhället i sin helhet. Särskilda satsningar görs i form av "Livsviktigt snack" som är inriktat till föräldrar med barn mellan 9 – 12 år samt satsningar på målgruppen män som står för 70 procent av alla självmord, Bland män är risken för självmord allra högst bland äldre män.

Svenska downföreningen driver intressepolitiskt opinionsarbete för att förbättra för målgruppen, personer med Downs syndrom. Föreningen anordnar anpassade medlemsvårdande aktiviteter för hela familjen inklusive syskon, mor- och farföräldrar och kompisar. Aktiviteterna ska enligt föreningen förena medlemmar, ge kunskap samt skapa gemenskap och möjligheter samt bygga självförtroende hos målgruppen.

Klubb Vega

Klubb Vega startade 2005 och riktar sig till demenssjuka under 65 år, i tidigt och medelsvårt skede, samt deras anhöriga. Verksamheten startade med finansiering genom ett läkemedelsbolag samt bidrag från stadsdelsnämnd Majorna, som då hade

resursnämndsuppdrag gällande bidrag till handikapporganisationerna. År 2006 finansierades verksamheten av Allmänna arvsfonden. I kommunfullmäktiges beslut om budget för 2007 utökades budgetramen för bidrag till handikapporganisationerna. Av budgethandlingen framgick att 1,5 miljon av ramhöjningen avsåg bidrag till Klubb Vega. Klubb Vega har sedan 2007 finansierat med enbart bidrag från Göteborgs Stad.

Stiftelsen Ålderdomshemmet som driver Klubb Vega är den del av Tre Stiftelser. Kommunfullmäktige beslutade i februari att ge kommunstyrelsen tillsammans med äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för stadsfastigheter i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med en fördjupad utredning som klargör Göteborgs Stads förhållande till Tre Stiftelser. I kommunstyrelsens ärende 0307/23 redogörs för förhållandet. I stadsledningskontorets bakomliggande utredning konstaterades att det är sannolikt att verksamheten på Klubb Vega omfattas av tillståndsplikt från eller anmälningsplikt till IVO. Stadsledningskontoret uppmärksammade förvaltningen på konstaterandet och förvaltningen har haft kontakter med företrädare för Tre Stiftelser och bett dem ansöka om tillstånd. Tre Stiftelser drar slutsatsen att de inte behöver tillstånd med hänvisning till svar från IVO:s upplysningstjänst. Förvaltningens jurist bedömer dock att det behövs en formell ansökan som IVO tar ställning till för att frågan ska bli rättsligt prövad och säkerställa att nämnden inte beviljar bidrag till en olovlig verksamhet. För det fall att verksamheten inte skulle vara tillståndspliktig kan IVO avvisa den med motiveringen att tillstånd inte behövs.

IVO har långa handläggningstider och det är därför inte möjligt att få frågan om tillstånd prövad inom snart framtid. Klubb Vega driver dagverksamhet för yngre dementa och någon likande verksamhet för målgruppen finns inte i staden eller i annan regi. Att avslå ansökan av verksamhetsbidrag för 2024 skulle därför medföra konsekvenser för målgruppen. För att säkerställa kontinuiteten för verksamheten och målgruppen föreslår förvaltningen att nämnden beviljar bidrag till Klubb Vega för 2024. Inför ansökan för 2025 behöver den rättsliga frågan om tillståndskrav vara utredd. Tre Stiftelser uppmanas att snarast ansöka om tillstånd från IVO för att bedriva Klubb Vega så att frågan är klargjord i god tid inför ansökan för 2025. Den föreslagna hanteringen ger förvaltningen möjlighet att under 2024 utreda nämndens finansiering av Klubb Vega.

Avslag

Förvaltningen föreslår att nämnden fattar beslut om att avslå två ansökningar.

Kraftens hus

Kraftens hus är en nystartad organisation i Göteborgs Stad sedan januari 2023 som arbetar för att förbättra det psykosociala stödet i cancervården. Kraftens hus har finansiering för sin verksamhet genom bidrag från Västra Götalandsregionen.

Friskvårdsklubben

Förvaltningen har en påbörjad dialog med socialförvaltning Centrum, gällande ansvarsfördelning utifrån organisationer som arbetar med målgruppen personer med psykiska hälsa. En av dessa organisationer är Friskvårdsklubben. Friskvårdsklubben är en ideell förening som anordnar friskvårdsaktiviteter för personer med psykisk ohälsa eller psykisk funktionsnedsättning. Förvaltningen har tecknat idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Friskvårdsklubben avseende verksamhet för aktivitetshusens deltagare. Friskvårdsklubben har ansökt om bidrag hos både socialnämnd Centrum och nämnden för

funktionsstöd. Förvaltningarna har i dialog kommit överens om att socialnämnd Centrum beviljar organisationen bidrag för 2024 och de hänvisas att ansöka om bidrag hos nämnden för funktionsstöd från 2025. Det innebär att förvaltningen föreslår att Friskvårdsklubbens ansökan om bidrag för 2024 avslås.

Återtagen ansökan

Nedanstående organisationer har återtagit sin ansökan

- Hjärtumörföreningen Väst
- RSMH Näckrosen

Sammanslagning av ansökningar.

Nedanstående ansökningar där samma organisation lämnat mer än en ansökan har dessa slagits ihop gällande bedömning och beslut.

- Funktionsrätt Göteborg samt Funktionsrätt Göteborg individstöd
- Hjärnkraft och Hjärnpunkten

Camilla Blomqvist

Linda Wenthe

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kvalitet och utveckling